

Rusko volá! Investiční fórum

 en.kremlin.ru/events/president/news/72926

2 ze 6

Na plenárním zasedání Rusko volá! Fórum. Foto: Sergey Guneev, RIA Novosti

14. ^{VTB} Russia Calling! Investiční fórum se koná 7. a 8. prosince 2023 v Moskvě. Jeho ústředním tématem je Deglobalizace: Sjednocení suverénních ekonomik.

* * *

Prezident Ruska Vladimir Putin : Kolegové, dámy a pánové, přátelé.

Rád bych vás všechny, ty, kteří zastupujete ruské i mezinárodní podniky, přivítal v Moskvě na Russia Calling! Fórum. Jak řekl pan Kostin, byla vytvořena před několika lety a věřím, že se z ní stala účinná a trvalá platforma pro výměnu názorů s našimi kolegy a podniky.

Dnes bych se rád zaměřil na cíle, které máme v oblasti financí a investic. Nabídnou pohled z ptáčích perspektivy na způsob, jakým se ruská ekonomika vyvíjela v dnešním náročném prostředí. Budu k této záležitosti přistupovat obecně, protože moji kolegové zde po mé pravici vám vyplní všechny podrobnosti. Koneckonců oni jsou ti, kdo tuto agendu utvářejí a vykonávají.

Víte, že globální systém ekonomických vztahů prochází radikálními, nevratnými změnami, jak jsme právě slyšeli, což je způsobeno tím, že včerejší globalizační model nahradí multipolární model.

Pan Kostin právě zmínil bývalého generálního tajemníka OSN Kofiho Annana. Byl to skvělý diplomat a velmi dobrý a slušný člověk. O tom vás mohu ujistit. Mluvil upřímně a opravdu se zdálo, že to, co řekl, je

nepopíratelné. Ve skutečnosti to byla pravda, protože globalizace byla s námi a nabírala na síle. Problém je ale v tom, že lidé chápali globalizaci jinak a jejich cíle byly odlišné.

Takoví lidé jako Kofi Annan si mysleli, že globalizace by měla prospívat všem a že podmínky by měly být pro všechny stejné. To se ale v praxi vůbec nedělo. Jedna země, která zde byla zmíněna, si myslela, že architektura globalizace by měla být jiná – se Spojenými státy v čele.

Pan Kostin řekl, že Spojené státy zastávaly svou pozici společně se svými spojenci. Ukázalo se ale, že své spojence vykořisťovala stejně jako jiné ekonomiky. Můžete vidět, k čemu to vedlo. O tom budu mluvit později.

Chceme vytvořit nový model, skutečně demokratický model, kde bude dominovat poctivá soutěž mezi všemi ekonomickými hráči. Tato změna v globálním ekonomickém prostředí a vzestup nových lídrů jsou objektivním a do značné míry předvídatelným procesem.

Ve skutečnosti to tak bylo vždy v životě v historii lidstva, vždy a ve všech sférách. Vždy to tak bylo, některé země se zvedly a pak ustoupily a ustoupily novým vůdcům. To je to, co se nyní děje v globální ekonomice.

Západní elity, které jsou v současnosti na vrcholu tohoto procesu, se jej však snaží zpomalit, uměle omezit růst v oblasti, kterou považují za globální periferii, kterou tradičně využívají a využívají jako zdroj, jako zdroj [ekonomický] nájem a prostě jako kolonie. K dosažení tohoto cíle používají sankce, například vyhrocující politickou situaci a vyvolávající konflikty v celých makroregionech ve snaze udržet si svou uklouznutou nadvládu.

Západní elita ráda mluví o principech, na nichž stojí tržní hospodářství, ale zašla tak daleko, že je zrušila. Pamatujeme si, a lidé zde si pravděpodobně pamatují, mantry, které jsme slyšeli, když se

globalizace formovala jako systém: všichni si musí být rovni, všichni si musí užívat rovného zacházení a hranice musí být otevřené – musí zůstat otevřené za každou cenu. Jak to může být jinak? To je v rozporu se samotnou koncepcí globálního rozvoje. Ale kdykoli se objeví konkurent, náhle se vrhnou, aby uzavřeli své hranice, jako by to byla reakce nějakého druhu trhnutí kolenem. To je to, co všechny tyto zásady stojí za to.

Nedávno šli ještě dále, když zrušili zdánlivě nadčasové pojmy, jako jsou vlastnická práva. Teprve nedávno jsme si mysleli, že evropské jurisdikce jsou v bezpečí, že jsou to, čemu se říká bezpečná útočiště, ale už tomu tak není. Přijali přístup přítel-nepřítel, podobně jako systém IFF – Identification Friend or Foe v letectvu. Takto určují, zda se chopit něčích aktiv a nechat je bez centu, a zablokovat aktiva, společnosti nebo podniky, odebrat je nebo je dokonce zlikvidovat po aktech sabotáže jako u ropovodů Nord Stream. O tom je soutěž v pořadí založeném na pravidlech.

Kdo potřebuje tato pravidla? Je zřejmé, že tyto akce podkopávají desítky let staré finanční, obchodní a ekonomické vazby, především ty, které vytvořil Západ. To mimochodem také zdiskreditovalo finanční infrastrukturu ovládanou dolarem a eurem, transakce přes západní banky a SWIFT.

Dnes tento systém účinně nahrazují transakce v národních měnách. To je samozřejmě stále ve vývoji, což je zřejmé, ale my se ubíráme tímto směrem a tento proces je připraven nabrat na síle. Dokonce bych tvrdil, že západní finanční systém se z technologického hlediska zjevně stává zastaralým. Zůstalo tak dlouho samolibé a zvyklo si na svou monopolní a výjimečnou povahu a na to, že neexistovaly žádné alternativy, že si zvyklo držet vše tak, jak to je. Tím se stal zastaralým, nebo se přinejmenším brzy stane archaickým a zastaralým.

Pokud jde o mezinárodní transakce, stále více přecházíme na pokročilá řešení, včetně těch, která zahrnují blockchain a digitální měny prostřednictvím centrálních bank. Podle analytiků to připraví půdu pro revoluční posuny, které připraví velké západní banky o jejich monopol. Vidíme, že tito věřitelé nejsou ve své nejlepší formě, alespoň někteří z nich.

Rád bych znovu zdůraznil, že svět vstoupil do éry zásadních změn a zkoušek, a to nejen pro společnosti a průmyslová odvětví, ale pro celé země a regiony. Pouze silná, stabilní a zvláště bych chtěl zdůraznit a zdůraznit, že suverénní země tím dokáže projít a stát se růstovým centrem nové globální ekonomiky. To je nesmírně důležité. To je to, co spojuje ekonomiku a naši politiku. Musí to být země se silným průmyslovým, technologickým, infrastrukturním, lidským a finančním potenciálem, s vlastním dynamickým trhem; země, která jasně ví, jak hájit své politické, ekonomické a obchodní zájmy, zájmy národních podniků a svých zahraničních obchodních partnerů.

Jak se ukázalo, takové země existují. Navzdory jakémukoli vnějšímu tlaku, odmítání, bušení do stolu, šeptání do ucha existují lidé, kteří jsou vůdci zemí, a k tomu mocných zemí, kteří tomuto tlaku nepodléhají a řídí se především svými vlastními národními zájmy a zapadají do modelu, který nabízíme k vývoji.

Dokázali jsme, že jsme schopni čelit těm nejobtížnějším výzvám. Ruská ekonomika se fakticky vyrovnává s vnějšími pokusy omezit rozvoj země. Klíčová byla základní, jak se ukázalo, bezpečnostní rezerva, kterou jsme budovali za posledních 20 let, a zejména od roku 2014 po zavedení prvního velkého balíku sankcí proti Rusku. Tehdy jsme se soustředili na rozvoj spotřebitelského sektoru, posílení finančního sektoru a vytvoření vlastní platební infrastruktury.

Dovolte mi připomenout, že jedním z prvních rozhodnutí Západu v loňském roce bylo odpojení ruských bank od systémů Visa a Mastercard. Sázka byla na to, že to znemožní platit za zboží a služby, zhroutí platby, a tím ochromí bankovní sektor země. Jak uvedli někteří západní kolegové, chtěli přimět naše občany „trpět“. To byly humanistické plány pro ruské občany. Chtěli způsobit problémy milionům ruských rodin.

Jak to ale dopadlo ve skutečnosti? Jednotlivci a podnikatelé si ani nevšimli bezproblémového přechodu na národní platební styk, který nyní úspěšně funguje a rozšiřuje se. V souladu s tím jsme přestali vyplácet provize západním společnostem, takže ztratily zisky z toho, co mohly vydělat v Rusku.

Určitě tu máme ještě hodně na čem pracovat. Možná o tom bude mluvit více paní Nabiullina, která vede centrální banku. My určitě ano. V každém případě naši nepřátelé rozhodně nedokázali dosáhnout svých cílů; naopak jsme posílili naši suverenitu v této oblasti a jsme si v tom docela jisti. Toto je jen jeden příklad.

Ve financích, průmyslu a spotřebitelském trhu postupně přestáváme využívat jakékoli vnucené služby, značky nebo zprostředkovatele. Ve skutečnosti rozšiřujeme svůj vlastní trh a díky našemu oddanému úsilí vidíme pozitivní výsledky v celém systému. Například za prvních deset měsíců letošního roku vzrostlo HDP Ruska o 3,2 procenta. Už teď je vyšší než před útokem západních sankcí.

Do konce roku by měl růst HDP dosáhnout 3,5 procenta – alespoň s tím všichni počítáme. Budete se mnou souhlasit – všichni se v této oblasti dobře vyznají – že je to dobrý ukazatel pro ruskou ekonomiku.

Rusko je největší evropskou ekonomikou a nyní je před všemi předními zeměmi EU, pokud jde o míru růstu. Kromě toho se na strukturu ruského hospodářského růstu stále více podílejí tzv. základní

nekomoditní odvětví. Patří mezi ně výroba, doprava, logistika, stavebnictví, informace, komunikace a bydlení a veřejné služby.

Například ve druhém čtvrtletí letošního roku tvořily více než polovinu (přesněji 54 procent) ekonomického růstu. Dalších 44 procent muselo pracovat s takzvanými podpůrnými odvětvími – obchod, stravování, další služby. A jen 2 procenta, to bych chtěl zdůraznit, jen 2 procenta pocházela z těžby nerostů. Nyní si poslechněme někoho, kdo mluví o Rusku jako o čerpací stanici, jako tomu bylo v nepříliš vzdálené minulosti.

Připouštím, že jsou odvětví, která se ještě úplně nevzpamatovala, plně se nepřizpůsobila novým podmínkám. Jedním z nich je zpracování dřeva. Existují pro to důvody. Ta byla do značné míry závislá na evropských trzích. Přesto se situace mění k lepšímu. Automobilový průmysl má za sebou těžké časy, protože naše společnosti byly silně závislé na dovážených komponentech. Toto odvětví patřilo k nejvíce zasaženým. Ale i ta se z krize postupně dostává.

Rád bych konkrétně poznamenal, že navzdory objektivním potížím ruské podniky prokázaly vysokou odpovědnost. A chtěl bych využít této příležitosti a poděkovat za to našim kolegům. Společnosti si nejen udržely pracovní sílu a založily nové logistické řetězce, ale také rozjíždějí projekty na domácím spotřebitelském trhu, v high-tech sektoru, v cestovním ruchu a v dalších odvětvích. Rychle zabírají místa, která se uvolnila poté, co řada západních společností opustila náš trh. Mysleli si, že se tady všechno zhroutí? No nic takového se nestalo. Ruské společnosti to převzaly a šly dál. A naši obchodní lídři postupují velmi sebevědomě.

Nyní bych rád zdůraznil, že máme zájem na tom, aby byl náš trh otevřený a konkurenceschopný. To je klíč k rozvoji, stimul pro kvalitativní růst domácích podniků i celé ruské ekonomiky. Rusko opět nikoho nevyhání ani nikomu neuzavírá své trhy. Mnoho zahraničních

firem a společností uvedlo, že chtějí v naší zemi pokračovat i přes tlak jejich vlád a úředníků. Toto jedině vítáme. Navzdory tlaku si buď změnili jména a udrželi svou přítomnost na trhu, nebo prostě převedli podnik na management – s právem ho odkoupit, abych byl upřímný a jasný. Bůh jim žehnej; nechat je pracovat. Toto budeme jedině podporovat.

Víte, můžete plýtvat dechem, jak chcete, vymyšlením hesel a hrozeb – ať je to na těch západních politicích, kteří hodlají zrušit Rusko. Ale celý tento humbuk nemůže zrušit neměnnou skutečnost, že pracovat s Ruskem a v Rusku bylo vždy výhodné; dnes je ziskový a ziskový zůstane. A tuto skutečnost po staletí potvrzují zkušenosti generací obchodníků, podnikatelů a obchodníků z celého světa.

Od začátku března 2022 do letošního listopadu počet zahraničních společností v Rusku, na to bych rád upozornil, přes veškerý tlak politické elity na Západě, počet zahraničních subjektů, podnikatelských subjektů působících v Rusku se nesnížil. Umíš si představit? Byl jsem překvapen, že jsem to sám objevil, když jsem si prohlížel materiály. Zvýšilo se. K 1. březnu 2022 bylo v Rusku registrováno 24 100 zahraničních organizací. K letošnímu 1. listopadu jich bylo téměř o 1500 více, asi 25 600. To je ukazatelem jejich zájmu a ochoty pracovat v Rusku. Růst domácího trhu a rozšiřování kontaktů Ruska se státy Asie, Blízkého východu, jihu Eurasie, Latinské Ameriky a Afriky otevírá v naší ekonomice další příležitosti pro prakticky jakékoli podnikání.

Uvedu několik orientačních čísel. Za rok a půl vzrostl počet tuzemských firem v lehkém průmyslu o 80 procent, výrobců nábytku o 30 procent a dětských hraček o 20 procent. Za stejné období, tedy za poslední rok a půl, se počet ochranných známek vlastněných ruskými společnostmi zvýšil o více než třetinu. Co to znamená? Investice do projektů výroby těchto produktů, vytváření nových podniků a pracovních míst po celé zemi se vyplatí a jsou ziskové. Za prvních devět měsíců letošního roku tak zisky velkých a středních firem v reálném sektoru přesáhly 26

bilionů rublů. To se ukázalo být zhruba o čtvrtinu více než před rokem. To je dobrý ukazatel. Podniky nejen vydělávají zisky, ale investují do rozvoje, což znamená, že věří ve vyhlídky, v budoucnost naší ekonomiky.

Ve druhém čtvrtletí letošního roku investice do stálých aktiv přidaly 12,6 procenta a ve třetím čtvrtletí již 13,3 procenta. Investice se zvyšují. Co to znamená?

Všichni zde velmi dobře chápou, co to znamená. To znamená, že jsou vytvářeny podmínky pro budoucí rozvoj ve střednědobém horizontu – to je zřejmé. Tuto rostoucí podnikatelskou aktivitu musíme podporovat a především zajistit dostupnost finančních zdrojů pro podnikání, pro ty oblasti, které pokrývají potřeby domácího trhu a exportní poptávku.

Vím, teď budou mluvit o sazbách centrální banky. Naši kolegové o tom budou mluvit před vámi. To bude užitečné i orientační. Ale co tím chci říct?

Ano, vždy existují spory o roli sazeb a obchodní činnosti. To je pochopitelné. Čísla, která jsem uvedl, však ukazují, že celkově se nezbytné rozhodování finančních a hospodářských orgánů země stále vyvíjí správným směrem.

Jde především o to, aby se vytvářely podmínky pro provádění efektivní strukturální transformace naší ekonomiky, zvyšování produktivity práce a zlepšování kvality života. Růst příjmů je také velmi důležitým ukazatelem – reálné mzdy a platy zatím vzrostly o 7 procent a reálný disponibilní příjem o 4,4 procenta. Nemýlím se, že ne? Je to správně? To je správně.

I to je velmi důležitý ukazatel, a to nejen pro sociální politiku, je důležitý i pro ekonomický rozvoj a vnitřní kondici společnosti, která je nakloněna k pozitivní práci. Je to důležité pro produktivitu práce, a jak jsem řekl, pro růst příjmů atp.

Je nutné vytvořit co nejširší škálu nástrojů pro financování investic jakéhokoli rozsahu – od malých podniků až po velké, velké, páteřní společnosti.

Je nesmírně důležité, aby tyto nástroje byly přizpůsobeny specifikům podniků, zohledňovaly jejich fázi vývoje a samozřejmě zvláštnosti oblasti, ve které působí, kde tyto podniky realizují své plány. Jak dobře víte, tyto parametry určují nejvhodnější a nejefektivnější typ financování v každém konkrétním případě – dluhové nebo akciové financování.

Hlavní roli v prosazování těchto mechanismů samozřejmě hraje bankovní sektor a akciový trh. Provoz ruských bank je stabilní a udržitelný, i když na většinu z nich se vztahují sankce. Mají solidní bezpečnostní rezervu a budují úvěrové alternativy v reálné ekonomice.

Neustále hovořím se zástupci velkých a středních firem a finančního sektoru. Všichni jsou navzájem nespokojeni. Je to tak vždy a myslím, že je to stejné všude. Čísla ale ukazují, že se rozhoduje, život jde dál, ekonomika se rozvíjí a že se celkově dosahuje výsledků.

Někteří odborníci – rád bych připomněl ty, kteří předpovídali, že naše banky kvůli sankcím přestanou rozvíjet a financovat ekonomiku. Náš bankovní sektor se však místo toho stal efektivnější a vytvořil rekord v poskytování úvěrů v celé historii Ruska. Rozsah půjček je obrovský – korporátní i hypoteční. V tomto ohledu existují určitá rizika. Vláda a centrální banka o tom diskutují a hledají způsoby, jak udržet tento trh před přehřátím. Známe negativní zkušenosti některých zemí, kde hypoteční trh nebyl poskytnut reálnými penězi, mírně řečeno. Výsledek toho známe. Snažíme se začlenit všechny zkušenosti, včetně negativních, abychom zabránili tomu, aby se něco podobného v naší ekonomice stalo.

Přesto pár slov k půjčování. Loni objem půjček v rublech podnikovému sektoru vzrostl o 9,5 bilionu rublů a od začátku letošního roku vzrostl o dalších 13 bilionů rublů.

Existuje důvod s jistotou říci, že domácí úvěrové zdroje pro ruské společnosti nahradily zahraniční. To byla jedna z nejdůležitějších otázek pro naši ekonomiku.

Nemohu říci, že je vše vyřešeno. Určitě ne, protože západní půjčky jsou levnější a rozsah je jiný. Ale celkově to dnes není problém.

Totéž platí pro státní půjčky. Poprvé po dlouhé době byl deficit federálního rozpočtu plně financován z domácích zdrojů. Stojí za zmínku, že západní portfolioví investoři se připravili – nebo tak učinili pod tlakem svých vlád – o příležitost vydělat peníze na našem trhu s vysokými výnosy. Můžeme s nimi jen soucítit. Ať mají větší vliv na rozumná rozhodnutí, která by měly činit vládní struktury v jejich zemích.

Pár slov o státních financích. Za prvních 11 měsíců letošního roku činil deficit federálního rozpočtu 878 miliard rublů, tedy asi 0,5 procenta HDP. Konsolidovaný rozpočet měl dokonce přebytek 837 miliard rublů, počítáme-li regionální finance a tak dále. Celkově vzato je ruský finanční systém v naprosto normálním a zdravém stavu.

Dovolte mi připomenout, že na začátku letošního roku někteří odborníci očekávali, že Rusko bude čelit rozpočtovému deficitu ve výši 3 nebo dokonce 5 procent HDP. To by mimochodem nebyla katastrofa nebo dokonce velký problém vzhledem k našemu nízkému dluhu. To se však nestalo. Stručně řečeno, toto byl další příklad zbožného přání těchto odborníků a ve skutečnosti, jak vidíte, věci nabraly jiný směr.

To znamená, že samozřejmě vidíme problémy a úkoly, se kterými se stále musíme vypořádat. Abychom zachovali naši pozitivní dynamiku, ekonomiku, ruské společnosti by měly mít více příležitostí přilákat

zdroje na našem finančním trhu, zvýšit počet umístění svých cenných papírů, po kterých je v zemi poptávka.

V této souvislosti bych rád řekl následující: ti, kdo navštěvují ekonomická fóra předních ruských podnikatelských sdružení, často mluví o odlivu kapitálu. Říká se, že velké a ziskové podniky by chtěly ušetřit peníze, investovat v Rusku – je to spolehlivější a výnosy jsou vyšší. Investičních nástrojů je ale nedostatek. Myslím, že tomu tak ve skutečnosti je. Takovým investicím je třeba dát zelenou, rozvíjet moderní finanční infrastrukturu a vytvářet efektivní kanály pro přeměnu podnikových úspor v investice.

Rád bych na tento bod upozornil vládu, centrální banku a naše rozvojové instituce. Přál bych si, aby vláda ve spolupráci s Vnesheconombank zajistila co nejrychlejší zahájení investičních projektů v rámci programu akciových fondů.

Tento mechanismus funguje následovně – banky posílají do fondu volné peníze a fond garantuje výnosnost investice. Vnesheconombank vystupuje jako ručitel. Banky se tak mohou podílet na obchodních projektech v reálném sektoru jako spoluzakladatelé.

První fond tohoto typu byl založen a nyní je nutné tento nástroj prakticky v širokém měřítku využívat pro financování konkrétních iniciativ. Vytvoření tohoto fondu nám trvalo dlouho. Vedli jsme o tom mnoho debat s Ruským svazem průmyslníků a podnikatelů, ale fond byl zřízen a konečně začne fungovat.

Pokračování příště.

Stav publikace

Vychází v sekcích: [Novinky](#) , [Přepisy](#).

Datum publikace: 7. prosince 2023, 15:30

Textová verze